

Biblická hodina – 14.11.2024

Suspírium: „Izrael, čo teraz žiada od teba Hospodin, tvoj Boh? Iba to, aby si sa bál Hospodina, svojho Boha, aby si chodil po všetkých jeho cestách, aby si ho miloval, aby si slúžil Hospodinovi, svojmu Bohu, celým srdcom a celou dušou, aby si zachovával Hospodinove príkazy a jeho ustanovenia, ktoré ti dnes prikazujem, aby sa ti dobre vodilo. Hospodinovi, tvojmu Bohu, patria nebesia i nebesia nebies, zem a všetko, čo je na nej.“ (VMojž 10,12-14) Amen.

Začiatočná pieseň: Žalm č. 135: „Haleluja Pánovi...“

Modlitba: Stvoriteľ neba a zeme, Svätá Trojica, Udržiavateľ tohto sveta a nekonečná blaženosť. Všetky veci podliehajú Tvojmu múdremu poriadku. Si mojou dôverou celý život. Prosím, veď ma dnes v tomto spoločenstve svojím Svätým Slovom, zostaň so mnou až do smrti, pretože bez Teba mi niet pomoci. Daj, aby sme spolu s bratmi a so sestrami v duchu povstali a slúžili Ti. Vyznávame, že čakáme na Teba, prosíme Ťa, aby si nám pomohol. Povzbudzuj, utešuj a buduj naše duše, pretože Tvoj zázrak sa nedá opísať slovami. Stačí nám Tvoja milosť a Tvoj milujúci pohľad drahý Ježiš, a už vieme, kde sme. Zdôverujem sa Ti s mojou pochybnosťou, že veľaokrát nechápem, kam patrí, ale vždy ma dáš na pravú mieru. Buď so mnou, Pane, môj Bože, i teraz, aby som cítil Tvoju prítomnosť a požehnanie. Pre svojho Syna, pre Jeho čin spásy, vypočuj moju modlitbu a prijmi život svojho slabého služobníka. Amen.

Biblický text: Prvá kniha Samuelova 19. kapitola: „Šaul oznámil synovi Jonatánovi a všetkým svojim služobníkom, že hodlá zabiť Dávida. Šaulov syn Jonatán si však Dávida veľmi obľúbil, preto ho varoval: „Môj otec Šaul Ťa chce zabiť. Maj sa teda ráno na pozore. Zostaň v úkryte. Ja vyjdem na pole, kde budeš skrytý a postavím sa vedľa môjho otca. Budem sa s ním zhovárať o tebe. Ak niečo zistím, dám ti to vedieť.“ Jonatán sa pred svojím otcom Šaulom zastával Dávida a hovoril: „Nech sa kráľ nedopustí hriechu na svojom služobníkovi Dávidovi, veď ani on sa proti tebe neprehrešil, naopak, urobil ti veľmi užitočnú službu. S nasadením vlastného života zabil Filištínca a tak dopomohol Hospodin celému Izraelu k veľkému víťazstvu. Sám si to videl a radoval si sa. Prečo by si sa mal prehrešiť vraždou nevinného a bezdôvodne zabiť Dávida?“ Šaul sa podvolil Jonatánovi a prisahal: „Akože žije Hospodin, Dávida neslobodno zabiť.“ Jonatán si zavolať Dávida a oboznámil ho s celým rozhovorom. Potom ho priviedol k Šaulovi a Dávid mu slúžil ako predtým. Keď znovu vypukla vojna, Dávid nastúpil do boja proti Filištíncom a pripravil im ťažkú porážku, takže sa pred ním dali na útek. Šaula však znova prepadol zlý duch od Hospodina. Ako tak sedel vo svojom dome s kopijou v ruke, Dávid hral na citare. Šaul sa pokúsil pribodnúť Dávida o stenu. Ten sa mu však uhol a Šaul

zasiahol kopijou stenu. Dávid sa v tú noc zachránil útekou. Šaul poslal mužov do domu Dávida, aby ho strážili a ráno zabili. Michol, žena Dávida, ho varovala: „Ak ešte tejto noci neujdeš do bezpečia, zajtra bude po tebe.“ Michol spustila Dávida oknom von a ten sa útekou zachránil. Michol vzala domáceho bôžika, uložila ho do postele, na hlavu mu dala pletenec z kozej srsti a dala na to prikrývku. Keď Šaul poslal poslov, ktorí mali zatknúť Dávida, povedala: „Je chorý.“ Šaul však znova poslal poslov, aby sa šli podívať na Dávida. Dostali príkaz: „Prineste mi ho na posteli, aby som ho zabil.“ Keď poslovia prišli, na posteli našli len domáceho bôžika. Vôkol hlavy mal pletenec z kozej srsti. Šaul dohovárať Michol: „Prečo si ma oklamala a môjho nepriateľa nechala ujsť?“ Michol odvetila Šaulovi: „Vyhrážal sa mi smrťou, ak ho nepustím.“ Dávid sa zachránil útekou. Prišiel k Samuelovi do Rámy a rozprával o všetkom, čo mu urobil Šaul. On a Samuel odišli a bývali v Najóte. Šaul dostal správu: „Dávid je v Najóte v Ráme.“ Šaul nato vyslal poslov, aby Dávida chytili. Keď uvideli skupinu prorokov vo vytržení v popredí so Samuelom, Šaulových poslov prenikol Boží duch a oni sa tiež dostali do vytrženia. Hlásili to Šaulovi a on poslal iných poslov. No aj tí sa dostali do vytrženia. Ešte tretí raz poslal poslov, ale aj oni prišli do vytrženia. Napokon sa do Rámy vybral sám. Keď prišiel k vodnej nádrži, ktorá je v Sechu, vyzvedal sa, kde je Samuel a Dávid. Dostal odpoveď: „Sú v Najóte v Ráme.“ Šiel teda do Najótu v Ráme. No aj jeho prenikol Boží duch, takže šiel v proročkom vytržení ďalej, kým neprišiel do Najótu v Ráme. Aj on sa povyzliekal a bol v proročkom vytržení pred Samuelom. Celý deň a celú noc ležal nahý. Preto sa hovorí: „Je aj Šaul medzi prorokmi?“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

1-17.verše: Šaul sa rozhodol a všetkým svojim služobníkom dáva najavo, že Dávida zavraždí. Pre svoj plán hľadá spoľahlivého spojenca. Proti zámerom kráľa sa postaví ako prvý jeho syn, Jonatán, ktorý si veľmi obľúbil Dávida. Avšak oveľa skôr ako muža podľa srdca si ho vybral Pán nebies. Jonatán o otcovom zámere informuje Dávida. Trikrát hovorí otvorene o svojom otcovi Dávidovi. Aký otec, taký syn, to vôbec neplatí na Jonatána a Šaula. Dávid sa ukrýva. Jeho skrýšou je samotný Hospodin. Úkryt je veľmi dobrý, lebo z toho sa dá sledovať v priamom prenose Šaulov a Jonatánov rozhovor. Jonatán voči otcovi je formálny, vidí otca ako kráľa, a nie ako svojho predka. Šaul ako kráľ i v očiach vlastného syna. Výsadné postavenie, ale žiadny vreľý vzťah s otcou. Šaul zlyhal nielen ako kráľ, ale aj ako otec. Počúva vlastného syna ako podáva správu o Dávidovi, samé dobré veci, a zrazu pocíti, že jeho syn je lojálny voči nepriateľovi kráľa. Syn, Jonatán varuje otca pred previnením voči osobe, ktorá nič mu neurobila. Jonatán zdôrazňuje trikrát, že nemá sa čoho obávať a nemá dôvod prečo Dávida zabiť. Preliatie krvi je symbolom slabého človeka. Krví preliatie kráľovského služobníka bude vinou kráľa. Šaul reaguje nečakane zodpovedne. Poslúchne svojho syna.

Dáva mu za pravdu. Dokonca to koná pod prísahou. Výsledkom vyjednávania je znova vrelý vzťah medzi otcom a synom. Všetko má byť tak ako predtým. Dávid sa ukáže znova ako skúsený bojovník, veď nepriateľ je pred bránou Izraela. Stručná správa o jeho skutku je primeraná. Úspech dosiahol znova muž podľa srdca v boju proti Filištíncom. Ale Šaula sa zmocní zlý duch Hospodina a ihneď pácha zlo. Dávid ho upokojuje, ale Hospodinov zlý duch sa ho zmocnil. Žiarlivosť zo strany Šaula je hmatateľná. Dávid unikne jeho hrozbe. Dávid uteká pred Šaulom. Dávid sa už nikdy nevráti. Šaul chce skončiť s Dávidom. Vstupuje do Dávidovho domu a už teraz Šaulova dcéra, Michol sa musí rozhodnúť, že komu pomôže. Bude Dávidova manželka alebo Šaulova dcéra. Dej je veľmi rýchly, rozhodnutie je ešte rýchlejšie a nie je tu miesta na emócie. Treba konať, rýchlo a intenzívne. Čo je schopná Michol pre svojho manžela? Všetkého. Úprava postele za pomoci domáceho božíčka je na mieste. Pravdepodobne tento božíček sa používal pri uzdravovaní, teraz však napodobňuje tvár manžela. Sieťku proti komárom taktiež využije. Dávid je nemocný, ale tým získa časový náskok muž podľa srdca, aby uviazol pred hnevom Šaula. Michol rozmýšľa a koná. Michol slúži svojmu manželovi. Michol je skutočnou manželkou a bráni svojho muža. Poslovia prichádzajú k Dávidovi a musia ho dopraviť k Šaulovi, kráľ j rozhodnutý skončiť s ním. Poslovia však odhalia podvod Michol. Šaulova dcéra sa dostáva do veľmi neprijemnej situácie. Dopustila sa zrady proti kráľovi. Na otcovu otázku Michol odpovedá jednoznačne citáciou o Dávidovej hrozbe. Chcel aj jej ublížiť, ak ho neprepustí. Dávid sa stáva i jej nepriateľom. Saulovu reakciu nepoznáme na Micholove slová, ale jedno je isté, Šaul ju už nenechá osamote, je vydatá za iného. (viď. IS 25,44) Otec potlačil jej vzťah s Dávidom.

18-24. verše: Dávid uteká k Samuelovi do Rámy. Samuel nechce konfrontovať nikoho s nikým. On je hlboko presvedčený, že Šaul musí prijať Božiu vôľu. Márne je stavať proti Božiemu plánu. Dávid sa sťažuje na Šaula, Samuel mu však neodpovedá. Je ticho. V tichosti ho vypočuje a ujíma sa ho. Nebráni ani Dávida ani Šaula, on má svoj názor na to predivné kráľovstvo, ktoré ľud tak horko ťažko si vyprosil od Boha. Pomazaní králi Izraela zutekajú ku Samuelovi. Prosia o pomoc a o záchranu. Miesto pre tých, ktorí boli prenasledovaní, je prichystané pre Dávida. Šaulových poslov sa taktiež ujíma Boží duch a svoje poslanie nevedia splniť. Pastviny v Ráme sú útočiskom pre Dávida. Šaul po všetkom sa sám vydáva na cestu. Ide za svojim cieľom. Od svojich vyzvedačov sa dozvie, kde je Dávid a Samuel. Získal informácie. Už cestou do Rámy sa Šaula znova zmocnil duch. Zoblíka sa. Hospodinov duch sa stál zlým duchom pre Šaula. V čase písania tejto knihy to už je príslovie. Prorok verzus Šaul. Je to výsmech prvého kráľa Izraela. Boh koná veľké veci pre dobré veci vlastného ľudu. Nekontrolovateľný Šaul chce ovládať všetko. Sebaovládanie nefunguje a predsa

chce vládnuť celému svetu. Boh sa ujíma pre zlo a za zlo. Boh sa hu ujíma, ale najviac tento človek sebe škodí. Stráca moc a hlavne autoritu. Presadiť vlastnú moc. Presadiť vlastnú iniciatívu. Prenasledovanie, útek a záchrana. Šaul prenasleduje Dávida, Hospodinov duch prenasleduje Šaula. Hospodin sa už rozhodol. Rozhodol sa aj kráľ, ale kto zvíťazí. Ten, na ktorom spočívajú Hospodinov duch. Povolany kráľ. Náš Pán Ježiš Kristus, ktorý takto sa zmienil o sebe: *„Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium a uzdravovať skrúšených srdcom. Poslal ma vyhlásiť zajatým prepustenie, slepým vrátiť zrak, utláčaných prepustiť a vyhlásiť milostivý rok Pána. Nato zvinul knihu, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli naňho. On pokračoval: „Dnes sa splnilo Písmo, ktoré ste práve počuli.“ Všetci mu prisviďčali a obdivovali jeho láskavú reč, ktorá vychádzala z jeho úst.” (Lk 4,18-22)* Hospodinov Duch povoláva i odvoláva. On je nad tými, ktorý sa Mu celkom odovzdajú.

Biblický text: List apoštola Pavla Rimanom 11. kapitola 11-24.veršov: *„Pýtam sa teda: Vari sa tak potkli, aby padli? Určite nie. Ale pre ich priestupok prišla spása pre pohanov, aby sa v nich vyvolala žiarlivosť. Ak sa však ich priestupok stal bohatstvom pre svet a ich zlyhanie bohatstvom pre pohanov, o čo viac ich plnosť. Vám pohanom však hovorím: Pretože som apoštolom pohanov, robím česť svojej službe, aby som nejakou vyvolal žiarlivosť u svojich pokroných a zachránil niektorých z nich. Veď ak ich zavrnutie znamenalo zmierenie sveta s Bohom, čím bude ich prijatie, ak nie životom po zmŕtvychvstaní? Ak je však prvotina svätá, potom je aj cesto. A ak je koreň svätý, potom sú aj vetvy. Ak však niektoré ratolesti boli vylomené a ty, divá oliva, bol si zaštepovaný medzi tie ostatné a stal si sa účastníkom koreňa olivy, ktorý dáva miazgu, nevychvaluj sa nad ratolesti. Ak sa však vychvaľuješ, uvedom si, že nie ty nesieš koreň, ale koreň nesie teba. Povieš teda: „Ratolesti boli vylomené, aby som ja bol zaštepovaný.“ Dobre, pre nevieru boli vylomené, ale ty stojíš za pomoci viery. Nenamýšľaj si, ale sa boj! Lebo ak Boh neušetril prirodzené ratolesti, neušetrí ani teba. Uvedom si teda dobrotu a prísnosť Božiu, prísnosť voči tým, čo padli, ale dobrotu Božiu voči tebe, ak zotrvoáš v tej dobrote, lebo inak budeš aj ty odľatý. Ale oni, ak nezotrvoajú v neviere, budú vštepení. Boh totiž má moc znova ich vštepiť. Veď ak si bol ty odľatý z planej olivy od prirodzenosti a bol si proti prirodzenosti zaštepovaný do dobrej olivy, o čo skôr budú do vlastnej olivy zaštepení tí, čo k nej patria podľa prirodzenosti.”*

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

11.verš: Je to pekná rečnícka otázka, nevyžaduje odpoveď, ale o niečom svedčí. Židia narazili na Krista, ale nie tak, aby ich tento pád nenapraviteľný. Je nemožné vstať z pádu? Mnohí z nás si to myslia. Človek, ktorý spadol, nemôže vstať

viackrát. Tí, ktorí zlyhali, neobstoja viackrát. Žijeme v stigmatizovanom spoločenstve, kde každý vie o každom všetkom, a preto si ich vážime nie cez Krista, ale cez ich činy a prejavy. Mnohí narazili aj na osobu Ježiša. Kto z týchto párov sa ocitol v Božom milosrdenstve? Zachej alebo bohatý mladík? Komu sa darilo, či márnотratnému synovi v podobenstve alebo staršiemu synovi? Je pád súčasťou života každého človeka. Židia padli, aby sme my vstali. Židia zlyhali, aby sme my mohli získať život. Ich prípad sa pre nás stal vyhlásením milosti, ale nemal by z nás robiť arogantných, nemalo by nás to nafúknuť, ale mal by viesť k obráteniu. Aký bol tvoj život, keď si narazil na Krista? Aký bol tvoj každodenný život predtým, keď si Ho ešte nepoznal? Kde a kedy ste sa stretli zoči-voči? Kedy si spoznal, že Kristus je Pánom vášho života? Prípad Židov je pred Bohom morálnym priestupkom, dokonca vysoký stupeň neposlušnosti, ukazuje, že existuje cesta k pohanom. To neznamena, že odmietnutie Izraela je konečné, uzavretý stav, v skutočnosti prístup pohanov k milosrdenstvu bol zameraný na prebudenie sa zo židovského stavu spánku, žiarlivosti, súperenia o vieru, túžbe po zmierlivé Božie rozhodnutie, ktoré sa zjavilo v Kristovi. Obrátenie pohanov k Židom je takým impulzom, takým podnetom, že musí mať v ich životoch účinok. Nech žiarlia, nech sú podráždení, nech závidia pohanom, že sú, ale... Dobrá metóda Hospodinova. Dobrá základná myšlienka. Vy nie, oni áno. Aká je vaša odpoveď na toto? Boh sa tak rozhodol. Kiežby veľa ľudí na tejto zemi na seba žiarlilo pre vieru. Kiežby bola závideniahodná naša viera, nie náš dom a naše bohatstvo.

12. verš: Dočasný výsledok: raz hore, raz dole. Boh odmietol Židov, ale dobré posolstvo bolo dostupné všetkým ľuďom. Bohatstvo evanjelia je neprekonateľným pokladom na tejto zemi. Božie milosrdenstvo skutočne ukazuje, že máme rovnakú šancu. Nie je potrebné sa predbiehať. Boh je oveľa mocnejší a hodnotí práve v piesni anjelského zástupu náš stav: *„a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ (Lk 2,14)* Duchovne Izrael odmietnutím dobrej zvesti veľa stratil, uniklo im z pravej viery, ale určite sa apoštol Pavol pozerá s nádejou na obnovu Izraela a hovorí: *„...aby každý jazyk vyznával na slávu Boha Otca: „Ježiš Kristus je Pán.“ (Flp 2,11)* Božie konanie vedie k plnosti. On vykonal dielo dokonalosti. Keď Boh hovorí o plnosti, zahŕňa všetko, všetkých a každú lokalitu. Každý ľud, každý kmeň a každý jazyk, Kniha Zjavenia o tom svedčí. Toto je Boží princíp, ktorý je nevyhnutný na ohlasovanie nevyspytateľnej milosti.

13. verš: Preto apoštol Pavol otvorene vyzýva kresťanov pohanského pôvodu žijúcich v Ríme, ktorí boli v meste pravdepodobne väčšinou, aby brali svoje povolanie vážne, a povzbudzuje aj seba k tomu, aby koloval medzi pohanmi, keďže on sám dostal mandát na to. Je apoštolom pohanov a preto veriaci prijímajú jeho službu a on sám verne plní to, k čomu ho Pán povolal s

horlivosťou. Cieľom, ktorý sa vznáša pred apoštolom Pavlom, je získať všetko pre Krista, nie stigmatizácia. Veriaci, či už Židia alebo pohanovia, žijú pod milosťou a obrátenie pohanov vedie Izrael k opätovnému pokániu, k poznaniu a vyznaniu svojich hriechov.

14. verš: Apoštol poukazuje na to, že medzi prítomnosťou a budúcnosťou existuje úzka súvislosť, ktorú musíme tiež vidieť. Dnes je veľká priepasť medzi svedectvom človeka viery, či vlastne spoločenstva veriacich, a dielom evanjelia. Tvorí môj kresťanský status a moje kázanie (aj pre laikov) organickú jednotu, alebo nie? Inými slovami, neexistuje pracovný deň bez nedele. To, čo kážem a predstavujem, nie je možné nerobiť, nekonať, nežiť ako Kristus. Platí to pre jednotlivca aj pre spoločenstvo. Preto Pavol hovorí o dôležitosti osobných obrátení a dáva jasne najavo, že bez počutia evanjelia niet zmeny.

15. verš: Cieľom odvrhnutia Židov je zmierenie sveta. Áno, existuje niečo ako pád z milosti. Môžeme stratiť prvenstvo, ktorú sme si nárokovali. Lahko a ležérne. Všetko závisí od toho, ako sa k veciam postavíme. Na druhej strane, zmierenie sveta neznamená, že všetci pohanovia sa teraz obrátia. Nie, koho Pán ospravedlňuje, je zmierený v Kristovi. Každému je ponúknuté zmierenie v Kristovi, no nie každý sa dozvie pravdu. Príležitosť je otvorená, no nie každý ju využíva. Toto je stav prijatia Božej milosti. Rosa Boha požehnaní. Oblečenie večnej vernosti Pána Boha do nového rúcha. Úplné zničenie odcudzenia od Neho. Život z rýb. Od smrti k životu. Návrh a náznak tisícročnej ríše.

16. verš: Tento verš je odkazom na Štvrtú knihu Mojžišovu 15. kapitolu 21. verš, kde čítame, že prvá časť cesta sa obetuje Pánu Bohu. Toto je vyvýšená obeta. Prvá časť cesta patrí Pánovi. Najdôležitejšia časť. My ľudia sme vždy prví a chceme prvenstvo vo všetkom, hoci to patrí Bohu. Prvé je Božie. Od cesta až po prvorodené deti. „Prvý z prvorodených patrí Pánovi.“ (porov. III Mojž 23,19) Druhá analógia sa vzťahuje na olivovník. Koreňom je Abrahám, praotec Izraela, o ktorom sa už apoštol Pavol zaoberal v 4. kapitole. Dostal prísľub aj pre svojich potomkov. Ak je koreň svätý, to znamená, že patrí SVÄTÉMU, potom sú svätí aj ľudia, ktorí z neho pochádzajú. Svätosť Izraela je často spochybňovaná aj dnes. Mnoho ľudí označuje Židov za stroskotanecký národ, aj keď Nový zákon hovorí o spojení koreňa a konárov a každý, kto sa podieľal na štepení stromu, vie, ako výhonky oživiť. Izrael patrí Bohu a je to tak už od Abraháma. Či sa nám to páči alebo nie. Izrael má špecifickú úlohu v dejinách spásy. Svätosť vyvoleného ľudu je nespochybniteľná.

17-24- verše: Niektoré ratolesti však boli vylomené, to znamená, že nevera Židov bola prítomná. Nie je však reč o koreni. Koreň zostal v zemi a na svojom mieste.

Oni boli vylomené pre odmietnutie Ježiša Krista. Planou olivou sú pohania, ktorí chodili po vlastnej ceste. Národy a národnosti, pre ktoré taktiež Ježiš, náš Pán utrpel potupu. Táto metafora je obraz toho, že aké výsadné miesto mali Židia v Božom meradle, a predsa sa potkli. Kameňom úrazu bol samotný Ježiš a jeho osoba, ale táto planá oliva bola vštípená, teda prijatá do Božej milosti medzi vyvolených. Pohania medzi vyvolenými. Pohania na výsadnom mieste Židov. Ovocinári vedia, že vštípenie to nie je jednoduchá metóda. Do slabšieho koreňa sa napájajú silnejšie konáre, práve preto, aby posilnili koreň. Tu však nejde o prirodzené vštípenie, ale o to, aby pohania bohatli, videli svoje výsadné postavenie v Božom kráľovstve. Čo jeden stratil pre svoju neveru, to druhý získal svojou živou vierou v Ježišovi Kristovi. Stratil svoj život a získal večný. Neupustil od svojho života, a stratil večný. Práve preto nikto nemá právo sa vystatovať. Myšlienka, že ja som prvý pred Bohom, k ničomu nevedie, ale fidúcia, bohabojnosť napomáha k viere neoblomnej. Báť sa Hospodina a nenamýšľať si prvenstvo. Spása prichádza zo Židov (Jn 4,22), ale spása nie je automatická. Boh nie je automat postavený pred kostol. Ani pohania sa nemôžu vystatovať, lebo ako vidia vylomené ratolesti, tak musia činiť pokánie. Nič ani im neprislúcha. Viera alebo nevera. Prítomnosť alebo neprítomnosť? Domýšľavosť je predtuchou nevery. Odľatí alebo vštepení? Božia dobrota alebo prísnosť? Nemáme sa pred Bohom ničím chváliť, len dávať Mu vďaku, aby „Boh je všetko vo všetkom.“ (IK 15,28) Božie kráľovstvo skrze Pavlovej ilustrácie planej olivy je len jedna, ale dvoch fázach prebieha jej naplnenie. Strom je ten istý, oliva je oliva, ale rast tohto stromu má dva odlišné fázy. Všetky fázy rastu podmieňuje radostná zvesť v Kristovi Ježišovi. Tí, ktorí v Neho veria či Židia, či pohania, budú vštepení, tí, ktorí Ním pohrdajú, budú vylomení.

Záverečná modlitba: Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom, ktorých on miluje.“ (Lk 2,14) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 538: „Vydaj sa úprimne Pánovi,...“

MILAN JURČO: NÁMAN

Nebude silný Boží človek,
nedá mu svet do ruky moc!
Bude ako dieťa, ktoré vojaci sveta do zajatia vezmú!
Silný je len BOH!

Nebude slávny Boží človek,
neurobia ho panovníci zeme svojím poradcom!
Bude žiť s PRAVDOU ukrytý sám v sebe
pred svetlami sveta.
Slávny je len BOH!

Nebude bohatý Boží človek,
nezhromaždí si pre seba zemské poklady!
On bude žiť z odrobeniek plodov zeme.
Bohatý je len BOH!

Veriaci človek nebude ničím, aby bol všetkým v pravici
Hospodinovej, aby cez neho zvestoval
Hospodin vyslobodenie, pravdu a lásku.
Preto je aj silný, aj slávny, aj bohatý!
Ja, Náman Sýrsky, som všetky tieto pravdy vo vlastnom
živote prežil.